

1-казус

2020 йил 1 январь ҳолатида хусусий корхонанинг счётларида қуйидаги қолдиқ мавжуд.

Актив	Сумма	Пассив	Сумма
Асосий воситалар 0100	25000 000	Устав капитали 8330	3000 000
Материаллар 1010	1800 000	Резерв капитали 8520	450 000
Тугалланмаган ишлаб чиқариш2010	900 000	Қисқа муддатли банк кредити6810	20000 000
Тайёр маҳсулотлар 2810	450 000	Тақсимланмаган фойда 8710	2000 000
Кассадаги пул маблағи 5010	5000	Бюджетга қарзлар 6410	1437 750
Ҳисоб-китоб счёти 5110	2710 650	Мақсадли фондларга қарзлар 6520	1477 750
Харидорларнинг қарзлари 4010	750 000	Иш ҳақи бўйича қарзлар 6710	1000 150
Бошқа дебиторларнинг қарзлари 4890	350 000	Мол етказиб берувчиларга қарз 6010	2600 000
Жами	31965650	Жами	31965 650

Ҳисобот даври давомида хусусий корхонада қуйидаги хўжалик операциялари содир бўлган.

т. р.	Хўжалик операцияларнинг мазмуни	Сумма	Бух.провод ка	
			Дт	Кт
1	Иш ҳақи бериш учун ҳисоб-китоб счётидан кассага пул олиб келинди	1000 150		
2	Кассадан ишчиларга иш ҳақи берилди	910 150		
3	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи депонентга ўтказилди	90 000		
4	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи банкка топширилди	90 000		
5	Харидорлардан олдиндан аванс олинди	900 000		
6	Мол етказиб берувчилардан материаллар қабул қилинди	250 000		
7	Омбордан ишлаб чиқаришга метариал берилди	100 000		
8	Ишлаб чиқаришда фойдаланилмаган материаллар омборга қайтариб топширилди	10 000		
9	Ишлаб чиқаришдан тайёр маҳсулотлар қабул қилинди	715 000		
10	Мол етказиб берувчиларга қарзлар тўланди	186 000		
11	Бюджетга қарзлар тўланди	460 000		
12	Давлатнинг мақсадли фондларига қарз тўланди	500 000		
13	Ишлаб чиқаришдаги асосий воситаларга эскириш ҳисобланди	15 000		
14	Ишчиларга иш ҳақи ҳисобланди	5000 000		
15	Меҳнатга ҳақ тўлаш фондидан ягона ижтимоий			

	тўлов ҳисобланди (12%)			
16	Иш ҳақидан қуйидагилар ушлаб қолинди: а) даромад солиғи ушлаб қолинди			
18	в) шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб рақамига 0,1%			

Топшириқ:

1. Бухгалтерия проводкаларини беринг.
2. Бухгалтерия ҳисобининг счётларини очинг.
3. Счётларда хўжалик операцияларини акс эттиринг.
4. Счётлардаги оборотларни ва қолдиқни ҳисобланг.
5. Бухгалтерия балансини тайёрланг.

Кавзусга жавоблар

1.Бухгалтерия проводкаларини беринг ва бухгалтерия ҳисобининг счётларини очинг.

Ҳисобот даври давомида хусусий корхонада қуйидаги хўжалик операциялари содир бўлган.

т. р.	Хўжалик операцияларнинг мазмуни	Сумма	Бух.проводка	
			Дт	Кт
1	Иш ҳақи бериш учун ҳисоб-китоб счётидан кассага пул олиб келинди	1000 150	5010	5110
2	Кассадан ишчиларга иш ҳақи берилди	910 150	6710	5010
3	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи депонентга ўтказилди	90 000	6710	6720
4	Ўз вақтида олинмаган иш ҳақи банкка топширилди	90 000	5110	5010
5	Харидорлардан олдиндан аванс олинди	900 000	5110	6310
6	Мол етказиб берувчилардан материаллар қабул қилинди	250 000	1010	6010
7	Омбордан ишлаб чиқаришга метариал берилди	100 000	2010	1010
8	Ишлаб чиқаришда фойдаланилмаган материаллар омборга қайтариб топширилди	10 000	1010	2010
9	Ишлаб чиқаришдан тайёр маҳсулотлар қабул қилинди	715 000	2810	2010
10	Мол етказиб берувчиларга қарзлар тўланди	186 000	6010	5110
11	Бюджетга қарзлар тўланди	460 000	6410	5110
12	Давлатнинг мақсадли фондларига қарз тўланди	500 000	6520	5110

13	Ишлаб чиқаришдаги асосий воситаларга эскириш ҳисобланди	15 000	2010	0210
14	Ишчиларга иш ҳақи ҳисобланди	5000 000	2010	6710
15	Меҳнатга ҳақ тўлаш фондидан ягона ижтимоий тўлов ҳисобланди (12%)	600000	2010	6520
16	Иш ҳақидан қуйидагилар ушлаб қолинди: а) даромад солиғи ушлаб қолинди	600000	6710	6410
18	в) шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб рақамига 0,1%	5000	6410	6530

Юқоридаги берилган кавзусга асосан қуйидагича бухгалтерия проводкаларини берамиз. Бу ерда харидорлардан олдиндан олинган аванс 6310, ЖБПЖга 0.1% ҳисобланди ва буни 6530, Депонентланган иш ҳақи 6720, Ҳисобланган эскириш суммасини 0210 ҳисоб рақамига ўтказдик ва янги счётлар очилди. Чунки ҳисобот даври бошида қолдиқ бўлмаганлиги сабабли бу счётлар йўқ эди.

2.Счётларда хўжалик операцияларини акс эттиринг.

Юқоридаги берилган кавзусга асосан баланс ҳисоб рақамларида қуйидаги дебет ва кредит айланма ҳосил бўлади.

Счетлар	2020 йил январ ойидаги Дебет айланма	2020 йил январ ойидаги Кредит айланма
1010.	260000	100000
2010.	5715000	725000
2810.	715000	
5010.	1000150	1000150
5110.	990000	2146150
6410.	465000	600000
6520.	500000	600000
6710.	1600150	5000000
6010.	186000	1150000
6720.		90000
0210.		15000
6530.		5000
Жами	11431300	11431300

3.Счётлардаги оборотларни ва қолдиқни ҳисобланг.

Счетлар	2020 йил 1 январ ҳолатига корхонанинг счётларидаги мавжуд қолдиқ	2020 йил январ ойидаги Дебет айланма	2020 йил январ ойидаги Кредит айланма	2020 йил 1 фeрал ҳолатига корхонанинг счётларидаги мавжуд қолдиқ
Актив				
0100.	25000000			25000000
1010.	1800000	260000	100000	1960000
2010.	900000	5715000	725000	5890000
2810.	450000	715000		1165000
5010.	5000	1000150	1000150	5000
5110.	2710650	990000	2146150	1554500
4010.	750000			750000
4890.	350000			350000
Жами	31965650	8680150	3971300	36674500
Пассив				
8330.	3000000			3000000
8520.	450000			450000
6810.	20000000			20000000
8710.	2000000			2000000
6410.	1437750	465000	600000	1572750
6520.	1477750	500000	600000	1577750
6710.	1000150	1600150	5000000	4400000
6010.	2600000	186000	1150000	3564000
6720.			90000	90000
0210.			15000	15000
6530.			5000	5000
Жами	31965650	2751150	7460000	36674500

Тафовут

0

0

4.Бухгалтерия балансини тайёрланг.

Актив	Сумма	Пассив	Сумма
Асосий воситалар 0100	25000 000	Устав капитали 8330	3000000
Материаллар 1010	1960000	Резерв капитали 8520	450000
Тугалланмаган ишлаб чиқариш2010	5890000	Қисқа муддатли банк кредити6810	20000000
Тайёр маҳсулотлар 2810	1165000	Тақсимланмаган фойда 8710	2000000
Кассадаги пул маблағи 5010	5000	Бюджетга қарзлар 6410	1572750
Ҳисоб-китоб счёти 5110	1554500	Мақсадли фондларга қарзлар 6520	1577750
Харидорларнинг қарзлари 4010	750000	Иш ҳақи бўйича қарзлар 6710	4400000
Бошқа дебиторларнинг қарзлари 4890	350000	Мол етказиб берувчиларга қарз 6010	3564000
		Депонентланган иш ҳақи 6720	90000
		Ишлаб чиқаришдаги асосий воситаларга эскириш 0210	15000
		Иш ҳақидан ушлаб қолинди Шахсий жамғариб бориладиган пенсия ҳисоб рақамига 0,1% 6530	5000
Жами	36674500	Жами	36674500

ФОЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР

1. Ўзбекистон Республикасининг “Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида”ги қонуни. 2016 йил 13 апрель ЎРҚ-404-сон
2. Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия Ҳисобининг Миллий Стандартлари (1-24 сонлар)
3. Хўжалик юритувчи субъектлар молиявий-хўжалик фаолиятининг бухгалтерия ҳисоби счётлар режаси